



## Natura 2000

A XX. század második felében - főleg a dinamikusabb fejlődést mutató északnyugat-európai országokban - általánossá vált az a mezőgazdasági és területfejlesztési gyakorlat, amely a természetes ökológiai rendszereket fokozatosan felszámolta. Európa keleti régióiban - többek között Magyarországon is - az intenzívebb gazdasági fejlődés később kezdődött el, így viszonylag nagy kiterjedésű természetes és természetközeli élőhelytípusokkal borított terület maradt fenn. Ezekben az országokban a fennmaradt élőhelyek megőrzésére törekednek, míg Európa nyugati tájain a természetes élőhelyek helyreállítására, rehabilitációjára helyezik a hangsúlyt.

A természeti környezetben bekövetkezett kedvezőtlen változások - a különböző emberi tevékenységek, mint a környezetszennyezés, vagy nagy tömegű kemikáliák használata) - az állat- és növényfajok élőhelyeinek védelmére irányították a figyelmet. Ezt a célt szolgálja a Natura 2000 hálózat, amely az Európai Unió két természetvédelmi irányelvén - a Madárvédelmi- és az Élőhelyvédelmi Irányelven - alapul.

A hálózat célja az eltűnéssel fenyegetett, kis kiterjedésű természetes élőhelyek és a veszélyeztetett fajok fennmaradásának biztosítása. A védett területek ide sorolható csoportját a megritkult és veszélyeztetett madárfajok (pl.:kerecsensólyom) és élőhelyeik védelmében hozták létre. Azért esett a választás a madarakra, mert aránylag könnyen megfigyelhető, kedvelt állatcsoport és a madárvilág összetétele, sűrűsége érzékenyen reagál a környezeti változásokra. Ezen kívül számos madárfaj vonulása több országot is érint, ezért védelmük feltétele a nemzetközi összefogás. Az Élőhelyvédelmi Irányelv a madárfajokon kívül minden más, természetes körülmények között élő állat- és növényfaj és ezek természetes élőhelyeinek a védelmét szolgálja.

A Natura 2000 hálózat lánczemeinek azokat a területeket jelölték ki, amelyeken az irányelvekben felsorolt fajok vagy élőhelyek jelentős állománya található meg (a jelölő fajok közül a Bükk Nemzeti Park működési területén jelentős populációban élnek: növények közül például a piros kigyószisz, magyar nőszirmo, állatok közül a vöröshasú unka, vidra). Az élőhelyek megőrzése szempontjából fontos a

gazdálkodók aktív bevonása, amelyek érdekében a támogatási rendszereket a hálózat területén a védelemnek megfelelően kell meghatározni. Ily módon lehetővé válik a mezőgazdasági, erdészeti, valamint a természetvédelmi érdekek összehangolása. A Natura 2000 területek bemutatásával, az ökoturizmussal pedig új lehetőségek nyílnak, amely az adott terület fejlődését, fellendülését jelentheti.

Hazánkban a Natura 2000 területek jelentős része átfedésben van a már kialakított védett területekkel (nemzeti parkok, tájvédelmi körzetek, természetvédelmi területek), de számos, korábban nem védett terület is bekerült a hálózatba, amely együttesen az ország területének 21%-a.

A Mátrai Tájegység is része a Natura 2000 hálózatnak, amelynek működési területe Hatvan, Gyöngyös, Kápolna, Sirok területén belül található. A Mátrai Tájegység vezetője Szuromi László, aki 3 természetvédelmi őr segítségével látja el a természetvédelmi feladatokat. A Tájegység központi irodája Mátrafüreden a Parádi ut 6. szám alatt található, ahol az érdeklődők tájékoztatást kaphatnak.

*Rostás Gabi*

## Óvodai hírek

2008. májusában a Környezetvédelmi és Vízügyi Minisztérium által meghirdetett pályázaton elnyertük a Zöld Óvoda címet. Ettől a tanévtől kezdődően a KvVM lehetőséget biztosít arra, hogy a Zöldóvodák nagycsoportosai egy évben négy zöld jeles napon a Nemzeti Parkokat ingyen látogathatják.

Ennek első lépéseként október 7-én a Bükk Nemzeti Park felsőtárkányi területére visznek el bennünket a minisztérium támogatásával terepi gyakorlatra.

Óvodánk nevelési programjában elköteleztük magunkat a gyermekek környezettudatos szemléletmódjának formálására, hiszen a környezettudatos nevelést és az ökológiai szemlélet elsajátítását nem lehet elég korán elkezdni. Ebben a korban már nagyon fogékonyak a gyermekek és később már nem kell nekik arról beszélni, hogy miért és hogyan kell az erdők, a vizek, a levegő védelme érdekében más szemlélettel élni.

Ennek érdekében felvállaltuk a Petpalack zsugorítását és újrahasznosításra való továbbítását, a rontott papír gyűjtését, (ezt a szabadidős rajzolásához használjuk) és

elkülönítve gyűjtjük a használt elemeket. Összel pedig megkezdődik a komposztálás is az óvodában.

Minél jobban szeretnénk megismertetni a gyermekeket közvetlen természeti környezetükkel, kihasználva, hogy a Mátrában lakunk. Nyáron a nagycsoportosoknak első ízben szerveztünk háromnapos erdei óvodát, melynek keretében minden nap más természeti helyre túráztunk. A gyalog túrákkal a Szent Anna tavat, és környékét, a Máriácskát és a Madár erdőt, valamint a Sástót kerestük fel. A nyári erdei óvodai programot hagyománnyá szeretnénk tenni, és egyhetesre bővíteni.

Új program óvodánkban, hogy "örökbe fogadtuk" a Szent Anna tavat, Ez számunkra egy állandó megfigyelési hely lesz, ahol az évszakok változásait fedezhetjük fel.

Ez tulajdonképpen azt jelenti, hogy a nagycsoportosokkal minden évszakban elmegyünk, megfigyeljük az évszakok okozta természeti változásokat (őszi színek, téli kopárság, tavaszi rügyfakadás, stb.), a tó változásait (nyári apadás, téli jegesedés,

a nád növekedése, stb.). Megfigyelési lehetőség a szél mozgása és a hőmérséklet (összehasonlítjuk az erdő mellett a bentivel, a házak közöttivel) változása.

Megismertetjük a gyerekeket a tó környékén található növényekkel, melyek közül sok a védett faj. Természetmegfigyelő eszközeinkkel (madárhang felerősítő, bogárnesz hallgató, nagyító bogárnézőke) közelebről is megfigyelhetik az itt fellelhető állatokat. Az évszakos túrákra alaposan felkészülünk az óvodában, a madarak hangját CD-ről hallgatva, valamint a határozó könyveket tanulmányozva, hogy azonosítani tudjuk azokat a madarakat, bogarakat, amikkel a túrákon találkozhatunk, illetve a hangjukat hallhatjuk.

Természetesen a túrákon a megfigyelések mellett figyelmet fordítunk a természet megóvására is, és a turisták által ott felejtett szemetet összeszedjük.

Ezzel az élménypedagógiai módszerrel egyéni és közös kalandokat, izgalmas élethelyzeteket, sajátos, örömteli tanulási helyzeteket kínálunk a gyerekeknek.

*Erdélyi Éva, vezető óvónő*

### Berze kollégiumi hírek

A 2007-2008-as tanévet sikeresen zárták a Berze Kollégium tanulói. Búcsúzóul főzőversenyt rendeztünk az udvaron, amelyen minden diákunk és tanárunk részt vett. Ünneplés keretében az iskolai tanévzárón jutalmakat osztottunk ki, elismerésül a tanulóknak a jó tanulásiért, jó közösségi és fizikai munkavégzésért, kulturális tevékenységért. Sőt a legszebb szoba is torta jutalomban részesült. Átlagban a "legények" javítottak az előző évi tanulmányi átlagukon.

A nyár festéssel, karbantartással, átalakítással telt el. A 2008-2009-es tanévet új diákokkal kezdjük. Kollégistáink 2/3-a átcserélődött az Erdész Kollégiumból. Szeptemberben kerül sor a májusban

megpályázott pénz elköltésére. Két pályázatot nyújtottunk be a kollégium számítógépes parkjának kibővítésére, könyvekre, bútorzatra és játékokra. (Kb. 5 millió forintot kaptunk.) Reméljük sokat fog rajtunk segíteni, és a tanulók értelmes szabadidő eltöltését fogja szolgálni.

Kollégiumunk tornatermét az Erdészeti Iskola tanítási időben bérelni fogja a tanév során, de figyelemmel leszünk, hogy az óvodának biztosítsuk a kötelező óraszámú foglalkozások idejét. Lehetőséget adunk továbbra is Mátrafüred felnőttjeinek, időseinek tornájára heti 1 órában. Változatlanul ápoljuk a jó kapcsolatot az óvodával, ha szükséges fizikai segítséget is tudunk adni, hiszen a fiúk szívesen

végeznek bármilyen munkát az óvoda területén.

Továbbra is tervezzük, hogy eljárunk a Teleház egy-két programjára, részt veszünk Gyöngyös város kulturális rendezvényein, megismertetjük Gyöngyös és Mátrafüred történelmét tanulóinkkal.

Törekszünk a tartalmas szabadidő eltöltésére. Ezt fogja szolgálni a számítógépes park, könyvtár, konditerem, a játékok és a környezetünkben lévő kulturális rendezvények.

Tervezzük a tanévnyitó "főző-sütő partit" szeptemberben, hogy jobban sajátjuknak érezzék a kollégiumot az új diákjaink.

*Dencsné Papp Katali*

**Füred Karácsonyfáját a Berze Nagy János Kollégium diákjai, tanárai, az óvodások és a mátrafürediek díszítik a kollégium kertjében (24-es út mellett), Advent első vasárnapjára. Az elmúlt évben összegyűjtött kültéri füzérekhez és díszekhez ebben az évben is várunk felajánlásokat, amelyeket az ABC-ben lehet leadni 2008. november 20-ig. Köszönjük!**

### A táplálkozás szerepe a fogyókúrában

Hazánkban egyre több embert érint az elhízás problémája, ami számos betegséggel áll kapcsolatban, mint például a cukorbetegség, magas vérnyomás, illetve a szív- és érrendszeri megbetegedések.

Egy kis odafigyeléssel könnyen meg lehetne előzni a túlsúly kialakulását, illetve a már elhízott személyeken segíteni. A legnagyobb hangsúlyt az egészséges táplálkozási szokások kialakítására kellene fektetni. Az egyik legfontosabb tényező a rendszeres táplálkozás, ami napi 3-5 alkalomból áll. Oda kell figyelni, hogy egyszerre keveset együnk és este 6 óra után maximum csak gyümölcsöt fogyasszunk. Ezt persze nem lehet minden esetben alkalmazni, például cukorbetegség esetén alkalmazkodni kell a gyógyszerekhez és az inzulinhoz.

Fogyókúrában nagyon fontos a nyersanyagok kiválasztása. Péksüteményekből a teljes kiőrlésű lisztből készültet kell választani (rozkenyér, graham kenyér, korpás zsemle), és ezekből is keveset fogyasszunk. Köretnek rizs helyett inkább a barna rizst, durumtészta választjuk. Emellett fogyaszthatunk főtt burgonyát, petrezselymes burgonyát, de nagyon egészséges a párolt zöldség is. Tejtermékekből inkább a soványat választjuk, sajtokból az óvári, anikó és a köményes sajtot. A tejszín fogyasztását kerüljük. Húsokból is a sovány ajánlott (szárnyasok bőr nélkül, tengeri halak, felvágottakból a pulyka-, csirke sonka, baromfi párizsi és virsli). Tojásból heti 1-2-nél többet ne fogyasszunk, ezt is főtt, vagy lágytojás formájában. Nagyon fontos, hogy rendszeresen együnk nyers zöldséget és

gyümölcsöt, ezekből nem ajánlott a banán, szilva, szőlő és az aszaltak. Kerülni kell az olajos magvakat is. Az édességekből mértékkel együnk, inkább a gyümölcsjoghurtot, túróval, gyümölcszel készületeket részesítsük előnyben. Nagyon fontos a megfelelő folyadékbevitel, minimum napi 1,5-2 liter, nyáron ennél több is lehet. Kevés szénsavas, édes üdítőt, cukros teát igyunk. A legegészségesebb a csapvíz, frissen facsart gyümölcs- és zöldséglevet, sovány tej, illetve cukor nélküli tea.

Az egészséges táplálkozás mellett nagyon fontos a rendszeres testmozgás is, amit mindenki a saját fizikumához mérten végezhet. Ezeket a "szabályokat" betartva könnyen hozzájárulhatunk fogyásunkhoz, egészségünk megőrzéséhez.

*Vioralik Flóra, dietetikus*

### Szarvasbőgés

Ebben az évben is elérkezett a vadászat nagy ünnepe, a szarvasbőgés.

Itt van a szeptember közepe, és bár az időjárás nem akar tudomást venni erről, mozgolódnak a bikák, nem férnek a bőrükbe, török a bozót, erősebb gímek nekiállnak a sudár fáknak is. A tehének is leválasztják a borjaikat, hogy illő módon tudják fogadni a rámenős gavallérok udvarlását. Ilyenkor fokozottan figyeljenek az éjszaka autózók, mert egy-egy megmámorosodott szarvas, de még az út közepére tévedt tapasztalatlan borjú is darabokra törheti az autót, ha a sofőr nem körültekintő és semmibe veszi a vadveszélyt jelző táblát!

Készülnek a vadászok is, sűrűn járják az erdőt, figyelik a szarvasok mozgását, mázsa szám hordják az abrakot, lédús takarmányt,

amivel próbálják befolyásolni a gímek mozgását, eltérítve évszázados megszokott váltóikról őket! Teszik ezt jóhiszeműen, próbálják csalogatni, fenntartani az erdőn, lecsalogatni a hegy lábához, kinek mi az érdeke! Úgy gondolom, van jobb és olcsóbb módja is a szarvas helybetartásának, mert ilyenkor az erdő terített asztal a vadon élő kérődzőknek. A szállítási költségek és üzemanyag árak drágák. Mire egy mázsa dinnye az erdőre kerül az arany árával egyenlő, ha van még egyáltalán, és nem tárcsázta be a felvásárlási ártól családost termelő! Semmi sem csábítóbb a szarvasoknak, mint egy legelhető somos, szedres sűrűség, rendszeresen kaszált rét, vagy jól ápolt, jól időzített vadföld, amin most pereg ki a zab, vagy most felszabadított kukoricás, esetleg répa-föld. S

ha még mindehhez megtalálja a gím a nyugalomát, akkor talán eredményes lehet a vadászata! Ezek hiányában pedig kínlódás, az elejtett középkorú selejt (villás) bikák is csak nehezen hozhatók be. Tehát *élőhelyfejlesztés és nyugalom!*

Ha nincs az erdőnek sok olyan „kefe” része (amit nem véd kerítés), ahol nyugodtan lehet autótól, motortól, kvadostól, gombázótól, kóbor ebtől, vagy nincs egy jó vadföld, ami ott tartja a szarvasokat, ne is reménykedjünk eredményes vadászatról! Inkább világgá megy, éjjel a szőlőbe, vagy kukoricát, vizet keresve az autópályán túlra is letéved, ahonnan soha nem jön vissza. Hogy miért? Mert ott nem a „szarvájé” lövik, hanem mert jó nagy, meg lezabálja a termést!

*Bordás Bertalan, hivatásos vadász*

### Színes forгатag Mátrafüreden

Augusztus 8. és 13. között rendezték meg a nyolcadik Nemzetközi Néptáncfesztivált Gyöngyösön, de idén első ízben szerepelt a program *Gyöngy Nemzetközi Folklorfesztivál* néven, jelezve, hogy az esemény nem csupán a tánc, hanem a különféle kultúrák és népszokások ünnepe is.

Gyöngyös városa Belorusszia, Chile, Görögország, Grúzia, India, Olaszország, Portugália, Skócia, Spanyolország, Szlovákia és Ukrajna táncosait fogadta, míg a hazai színeket a helyi illetőségű Ördögsekér és Vidróczky néptánc-együttesek képviselték.

Néhány messziről érkezett együttes, többek között a portugálok, az ukránok és a grúzok, lendületes fellépésükkel a mátrafüredi közönséget is szórakoztatták. Mivel szépszájú nézőt vonzott a látványosság, kisebb közlekedési

fennakadást okozott ugyan produkciójuk a Béke utca sarkán, de ezt ezúttal mindenki elnézte.

A fesztivál ideje alatt három „hivatalos” műsort volt alkalmam megtekinteni, és az együttesek csodálatosan szerepeltek a gyöngyösi nagyszínpadon, számomra mégis varázslatosabb volt a táncosok mozdulatait a mátrafüredi napfényben látni, annál is inkább, mert így fényképezőgéppel is közelebb tudtam férkőzni hozzájuk.

Nem szeretnék egy együttest sem a többi fölé helyezni, mivel mindannyian nagyon tehetségesek és szórakoztatóak voltak, de be kell vallanom, hogy a grúz csoport nagyon belopta magát a szívembe. Úgy táncoltak, hogy ahhoz fogható még nem láttam életem során: drámai és életteli mozdulatokat ötvöztek szinte földöntúli eleganciával. Néhány férfi táncos azzal kápráztatott el bennünket, hogy begörbített lábujjakkal

táncolt, ami egy hagyományos táncfajta Grúziában. Sajnos a szülőföldjüket érintő problémák miatt hamar itt kellett hagyniuk a fesztivált, és mi csak a legjobbakat kívánhatjuk nekik ebben a bizonytalan időszakban.

Egy kissé vidámabb hír, hogy a szervezők bejelentették, hogy a fesztivál jövőre is tiszteletét teszi Mátrafüreden, tehát a helyiek örömmel várhatják, hogy 2009. augusztusában visszatér a színes forгатag településünkre.

Aki lemaradt, vagy szeretné a táncosok műsorát fölidézni, látogasson el bátran az alábbi két internetes weboldalra, és megtekintheti az ott készült fotókat:

[www.flickr.com/photos/29434955@N02/](http://www.flickr.com/photos/29434955@N02/)

[www.flickr.com/photos/29497807@N04/](http://www.flickr.com/photos/29497807@N04/)

Üdvözlettel,

Colin Penny

## K I T Ü N T E T É S

**Az államalapító Szent István király ünnepe alkalmából a Magyar Köztársaság Oktatási és Kulturális Minisztériumának Minisztere az ÉLETFÁ-díjat adományozta Szakács Józsefné Népi Iparművész részére, amelyet ebben az évben 3-an kaptak meg az országban.**

\* \* \* \* \*

**Heves Megye Közgyűlése pedig "Heves Megyéért" kitüntető díjat adományozta Szakács Józsefné Magdi nének 2008. augusztus 20-a ünnepén.**

**G R A T U L Á L U N K !**

### A mesék mindig igazak...

Volt egyszer egy király, mindene megvolt neki, ami egy királynak jár, sőt még annál több is.

Gazdag volt, nagy volt a birodalma, katonái a világ legügyesebbjei, legerősebbjei voltak, nem tudta őket senki legyőzni. Az ő asztala kínálta a legválasztékosabb ételeket, italokat, ruhái is a legpompásabbak voltak.

Azonban volt egy kis baj, mégpedig az, hogy nagyon irigy volt. Nem tudta elviselni, ha valakinek valami jobb jutott, nagyobb vagy szebb, mint neki volt. Neki kellett birtokolni mindenből a legjobbat, és ez hajszolta őt éjjel-nappal. Lassan már az étvágyát is elvesztette, és nem volt már öröme semmiben. Nyugtalan volt, és

folytan azon töprengett, hogy valójában birtokosa-e ő minden jónak, hiszen ez volt a célja az életének.

Az irigység növekedett a szívében, és lassan átforgatta a királyt. Egy nap, amikor a tükörbe nézett, észrevette a csillogó koronát, amelyet az a fej viselt, amelyik visszanézett rá a tükörből, és megirigyelte. Bosszantotta, hogy nemcsak rajta van korona, hanem még a tükörkép is viselte ugyanazt, amit ő. Az irigység olyannyira átjárta lelkét, hogy már nem is tudott gondolkozni. Próbálta lecsalni a koronát a tükörképen lévő fejről szidással, fenyegetéssel, szép szóval, de eredménytelen maradt a próbálkozása. A király a tükröt szorosan átmarkolva belehalt

a bánatba, mert nem tudta elérni, hogy csak az ő fején legyen a korona.

Mi tudjuk, hogy a király ostoba volt, hiszen a tükör az ő tulajdon fejét tükrözte vissza. Az irigység eltorzította gondolkodását, habár mindene megvolt, a szeretet és az ebből eredő öröm hiányzott szívéből, és valójában a legszegényebb emberré vált.

Mi is látjuk a tükörképünket, és tudjuk, hogy az igazi énünk nem az, aki visszanéz a tükörből, hanem az, aki fogja a tükröt. A tükörképnek nincs saját élete, létezése tőlünk függ.

Németh Imre, ferences káplán

### A Szent Anna kápolna története 1865-ig (1. rész)

Ezt az Abasár községhez tartozó kápolnát báró Bossányi Gáspár alapította 1768 körül. A főnemes gondoskodott a kápolna bútorzatáról is: az oltárt, az Oltáriszentség tartóját (tabernaculum), a padokat, az orgonát és a kisharangot az ő költségén vásárolták meg. A kegyhelyet Máriaissi Sándor püspök szentelte fel. A kápolnában szentmisét általában az ide látogató zarándokok elmenetele után, illetve Szent Anna neve napján (július 26.) és engesztelés napjaiban tartottak („...post excessum Eremicolarum...in diebus Rogationum et in Festo Sanctae Annae...”). Az épület állagáról

ennyit jegyez fel az irat: „...nem engedi át az esőt...” („...*Capella vero Sanctae Annae nihil perluit...*”)

Az 1810-es hivatalos egyházlátogatási jegyzőkönyv (Canonica Visitatio) lapjai több információt is nyújt a kápolnáról. A falutól északra helyezkedik el, a Sár-hegy tetején, falai erősek, és maga az épület jól karban tartott. Mind az épületet, mind a hozzá tartozó tornyocskát zsindelettel fedti; a tornyocska belsejében egy, a névadója tiszteletére szentelt 35 fontos (17,5 kg-os) súlyú kisharang helyezkedik el. A kápolna oltárát is a szent asszonyról nevezték el, a

rajta lévő szobor mindkét oldalán díszített. A szentségtartó fából készült, hordozható oltára épségben van. A felszereléséhez tartozik még hat gyertyatartó is. A kápolna mérete: 3 öl hosszú (körülbelül 5,7 méter), szélessége 2 öl (körülbelül 3,6 méter).

A Szent Anna Kápolna kegytárgyai a következők az 1810-es felmérés alapján: 1 rézkehely; 2 korsócska; 1 óntálca; 1 fából való Krisztus-kereszt az oltáron; 2 lepel: az egyik sötétkék egyszerű anyagból, rojttokkal díszített darab, melynek egyik oldalán Jézus Krisztus és Szűz Mária képmása látható, a másik ruha szintén sötétkék alapú és

rojtokkal díszített, de ezen Remete Szent Pál és Szent Antal alakja van; 1 hordozható tető zöld anyagból, melyet egybeszótt fehér rojtok és fehér virágok borítanak; 1 sárga selyem díszpárna; 1 két oldalán sárga miseruha, a közepén levő selyemanyagot ezüst és arany virágdíszek fedik; 1 ruhaöv; 1 alba, 2 válltakaró körgallér, 3

kehelykendő, 3 ostyakendő, 2 törülköző; 1 misekönyv; 1 gyertyák tárolására való láda; 1 asztal, melybe ruhák tárolására szolgáló ládarszt építettek bele; 1 ülőke; 2 hordozható lámpa; fali szobrok: Mária Magdolnáé, a Szenvedő Szűzanyáé, a keresztre feszítésé, Krisztus megostorozásáé, a kis Jézusra vigyázó

Boldogságos Szűz Máriáé; 2 csengettyű az oltárnál; 1 kereplő; 1 háromváltós, nagyon értékes orgona.

Az Egri Főegyházmegyei Levéltár anyagából feldolgozta és fordította:

*Komjátí Zoltán Igor PhD-hallgató)*

### The English Club in Mátrafüred

Just a quick note to say that the English Club is now about 7 months old, and it continues to go from strength to strength. A wide range of people attend our meetings, with a wide range of interests and pastimes. Although the idea is to give an opportunity to practice speaking English, those with

only a little knowledge of the language needn't worry, as we often revert to Hungarian to clarify meanings and words. Indeed, whenever Alberto from Rome is in the area, we learn a little Italian too! So, if you'd like to come along, you'd be most welcome. The club takes place every

Tuesday afternoon at the Nemzeti Park office, just down from Mátrafüred Church, and we'd be pleased to see you between 1700 and 1900. English tea is always on offer, accompanied by biscuits, cakes, etc.

*Best wishes, Colin Penny – The Englishman!*

### Illemkódex diákoknak

Ezzel a címmel indítunk egy új sorozatot, abból a megfontolásból, hogy divat lett a neveletlen viselkedés.

Olyan egyszerű - ugyanakkor a mindennapokat átható -, a világ minden táján és kultúrájában elfogadott szabályokról szólnak, amelyekre még nem mondható, hogy "égő".

A sorozatban szó esik majd a köszönésről, telefonálásról, társaságban való viselkedésről, öltözködésről és más, nagyon hétköznapi dolgokról, de említést teszünk távoli tájak jellegzetességeiről, történelmi idők távlatából hozott érdekes példákról.

Első témánk a köszönés, amely az érintkezés, kapcsolatteremtés kezdő lépése, amelyet illik fogadni. A hazai hagyományok a napszaknak megfelelő köszöntést tartják a legelfogadottabbnak. A "Jó reggelt", "Jó

napot", "Jó estét" kifejezések után a műveltebb emberek a "kívánok" szót is hozzáteszik.

A köszönésnek elfogadott szabályai vannak a világon: a férfi a nőnek, a fiatal az idősebbnek, az alacsonyabb rangú a magasabb rangúnak, a nőtlen a nőnek, a hajadon a férjezettnek köszön előre. Ha társasággal megyünk az utcán, és egy társaságon kívüli személy köszön a társaság egyik tagjának, illik mindenkinek köszönni. Az utca túloldalára, vagy 30 lépésnél távolabb lévő ismerősre nem illik ráköszönni. Ha már köszönő viszonyba kerültünk egyszer valakivel, akkor azt bárhol, bárkinek a társaságában fel kell vállalni, mert a legneveltebb viselkedésnek számít úgy tenni, "mintha nem láttalak volna", és közben a földet nézzük. Ez nagyon sajátos "magyar"

viselkedés, főleg, ha azt hisszük, hogy "fontos" ember társaságában vagyunk.

Néhány érdekesség a köszönés történeti hagyományából: a törökök és a keleti népek kezüket mellükre téve, mélyen meghajolva köszöntik egymást, a maorik (Új Zéland őslakói) köszönéskor az orrukat dörzsölik össze, a japánok derékből meghajolva üdvözlik egymást.

A szervusz köszönés a latin "servus humillimus domini" köszönésből rövidült. Ez annyit jelent "legalázatosabb szolgálja az úrnak". Ebből a latin üdvözlésből lett az "alázatos szolgálja" majd az "alászolgálja".

A köszönéshez hozzátartozhatnak még kiegészítő mozdulatok, mint a kézfogás, kézcsók. A következő számban a kézfogás szabályaival ismerkedhetünk meg.

*Rostás Gabi*

### Programajánló - A Benei Krónika hosszú téli estékre tervezett programjai

**2008. november 8-án (szombat) 14 órától:** Ady és József Attila est Szuromi Lászlóval, akit kevesen ismernek még erről az oldaláról; **2008.**

**november 22-én (szombat) 14 órától:** aktuális témáról, a diétáról és a fogyókúráról tart előadást Vioralik Flóra, dietetikus; **2008.**

**decemberében** Simon Ágota karácsonyi hangversenye; A természetgyógyászat egy orvos szemszögéből - dedikálással egybekötött érdekes beszélgetés Dr. Mangó Gabriellával; **2009. január:** író-olvasó találkozó Vilcek Katicával; **2009. február:** Czeglédy Boglárka

klubfoglalkozáson gyors portrékat rajzol a vendégekről; **2009. március:** a Homeopátiás Orvosok Egyesületének előadása; **2009. április:**

egészség délután Dr. Fekete Valéria főorvossal; Kiállítás, amelyen Porges Márta akvarelljeit nézhetik meg. Állandó programunk minden

hónap utolsó hetében: klubfoglalkozást tartunk dr. Szabóné Maszler Judit pszichológussal "lelki életünk változásai a gyermekkortól az

időskorig" címmel. **A programok helyszíne: Villa Rosa, Üdülősor út. 58.** Mindenkit szeretettel várunk!

Állandó programunk az Angol Klub: minden kedden 17-19 óráig a Mátrai Tájégség házában.

Felnőtt torna hétfőnként reggel (9-10-ig) a Kollégiumban (volt általános iskola). Testnevelőtanár: Lőrincz Dezső

Vancsó Tímea szeretettel meghívja a mátrafüredieket a Cantare városi vegyes kórus nevében a **2008. október 11-én (szombaton)** 16 órától a Szent Bertalan templomban tartandó hangversenyre. Az Észak-magyarországi kórustalálkozón 19 kórus lép fel, három helyszínen: Szent Bertalan templom, Felsővárosi iskola, Mátra Művelődési Központ (A belépés ingyenes.)

**2008.október 4 - 5:** Kék Kereszt Dunhill verseny (Mátrafüred-Kékes) Információ: [www.mbkse.hu](http://www.mbkse.hu)

#### Abasár és Vidéke Takarékszövetkezet - HIRDETMÉNY

Lakossági és vállalkozói bankszámlák akciós kamatai 2008. április 5-től visszavonásig.

Fix kamatozású hónapra lekötött betétek:

		EBKM
1 óra történő lekötés esetén	6,70 %	6,80
2 óra történő lekötés esetén	7,00 %	7,04
3 óra történő lekötés esetén	7,40 %	7,42
Változó kamatozású 1 évre lekötött betét	mindenkori jegybanki alapkamat + 0,30 %	8,30
Változó kamatozású 2 évre lekötött betét	mindenkori jegybanki alapkamat + 0,40 %	8,40

**Következő lapzárta: 2008. november 9. (e-mail: [gabirostas@gmail.com](mailto:gabirostas@gmail.com))**

*ABenei Krónika valamennyi számát elolvashatják a [www.matrasport.hu](http://www.matrasport.hu) weboldalon*

#### Impresszum

Felelős kiadó és szerkesztő: **Rostás Gabi**; Tördelő: **Krígovszky Beáta**; A Benei Krónika támogatói: **Abasár és Vidéke Takarékszövetkezet, Bögér András, Győri Csaba, Jurecska Endre, Dr. Mózser Albert, Németh Gyula, Rosta Gyula, Szobóczky Tamás, Szobóczky Zsófia, Varga István**; Megjelenik 340 példányban Mátrafüreden, Mátraházán és Kékestetőn. *Elérhetőség: 30/28-48-176*